

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 24 april 2018

238/2018

Lag

om ändring av lagen om försäkringsavtal

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försäkringsavtal (543/1994) 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 5 punkten, 4, 4 a och 5 §, 6 § 1 mom., 7 § och 9 a § 2 mom.,

av dem 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 467/2016, 4, 4 a, 5 och 7 § samt 9 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 426/2010 och 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 30/2005, samt

fogas till 2 § 1 mom. nya 2 a-, 2 b-, 5 a- och 5 b-punkter samt till lagen nya 4 b och 5 a–5 d § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

— — — — —
Dessutom ska 3 §, 4 b § 1 mom., 5 § 1, 3 och 4 mom., 5 a och 5 b §, 5 d § 1 mom., 7–9 § och 9 a § 1 mom., 11 § 2–5 mom., 12, 18, 19 och 22 §, 26 § 1 och 2 mom., 35 § 1, 2 och 4 mom., 38, 44 och 69 §, 70 § 2 mom. samt 71 och 72 § tillämpas på trafikförsäkring, om inte något annat föreskrivs i trafikförsäkringslagen (460/2016).
— — — — —

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

— — — — —
2 a) *placeringsförsäkring* livförsäkringar med undantag för

a) livförsäkringsavtal, där ersättning enligt avtalet endast betalas ut vid dödsfall,

b) officiellt erkända tjänstepensionssystem som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut eller för Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), eller andra pensionsförsäkringar som kan anses vara gruppförsäkringar,

2 b) *försäkringsbaserad investeringsprodukt* sådana försäkringsbaserade investeringsprodukter som avses i 5 § 1 mom. 21 punkten i lagen om försäkringsdistribution (234/2018),
— — — — —

RP 172/2017
EkUB 2/2018
RSv 22/2018

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 (32016L0097), EUT nr L 26, 2.2.2016, s. 19
Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/411 (32018L0411), EUT nr L 76, 19.3.2018, s. 28

5) *försäkrad* den som är föremål för personförsäkring eller till vars förmån en skadeförsäkring är i kraft,

5 a) *Solvens II-direktivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II),

5 b) *varaktig form* varje sätt som gör det möjligt för en kund att bevara information som riktas till kunden personligen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen så att den är tillgänglig för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte,

4 §

Bestämmelser som ska tillämpas på gruppförsäkring

På gruppförsäkring tillämpas 1–4, 4 b, 5, 5 a–5 d, 8, 9, 9 a, 15, 18, 20, 20 a, 22–37, 44 och 46 §, 47 § 3 mom., 48–51, 55, 56, 59–61 och 67–82 §. På gruppförsäkring som är i kraft endast under ett tillfälligt besök på en avtalad plats eller under deltagande i verksamhet som pågår högst en månad tillämpas endast 1–4 §, 4 b § 1 mom., 5 § 1, 3 och 4 mom., 5 a och 5 b §, 5 d § 1 mom., 8, 9, 9 a och 22–37 §, 47 § 3 mom., 55, 59–61, 69–75, 81 och 82 §.

4 a §

Bestämmelser som ska tillämpas på kapitaliseringsavtal

På en placeringsförsäkring i vilken det inte finns någon försäkrad (*kapitaliseringsavtal*) tillämpas 1–3, 4 b, 5, 5 a–5 d, 6, 6 a, 7–9, 9 a, 12, 13, 13 a, 51 och 52 §.

2 kap.

Information om försäkringen

4 b §

Klarläggande av försäkringsbehovet

Försäkringsgivaren ska innan den erbjuder en försäkring begära in upplysningar av försäkringssökanden om dennes behov av och krav på försäkring och fastställa försäkringsbehovet med beaktande av de erhållna uppgifterna.

Vid distribution av placeringsförsäkringar ska av försäkringssökanden dessutom begäras upplysningar om dennes erfarenhet av och kunskaper om investeringsområdet för försäkringen i fråga samt, när personliga rekommendationer ges, upplysningar om sökandens ekonomiska situation, inklusive risktoleransen och förmågan att bära förluster.

5 §

Information innan avtal ingås

Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsgivaren ge försäkringssökanden information om försäkringsformer, om försäkringspremierna och försäkringsvillkoren samt annan information som behövs för valet av en försäkring som lämpar sig för det försäkringsbehov som sökanden fastställt ha. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Innan ett placeringsförsäkringsavtal ingås ska försäkringsgivaren dessutom fästa uppmärksamhet vid sådana omständigheter som är väsentliga för valet av olika slags placeringsförsäkringar och investeringsobjekt som hänför sig till dem, med särskild hänsyn till

sökandens tidigare erfarenhet av och kunskaper om investeringar samt målet med investeringen. Uppgifter om avgifter som tas ut för placeringsförsäkringen och investeringsobjekt som hänför sig till den ska räknas samman så att försäkringssökanden kan förstå kostnaderna för försäkringen liksom deras kumulativa verkan på försäkringens avkastning och kapitaltillväxt. Försäkringssökanden ska även varnas för de risker som är förknippade med försäkringen eller investeringsobjekt som hänför sig till den eller den föreslagna investeringsstrategin, samt ges information om hur riskerna kan hanteras på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av målet med investeringen. Bestämmelser om lämnande av faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

Den information som avses i 1 och 2 mom. ska ges i begriplig form och så att hänsyn tas till försäkringens komplexitet och huruvida försäkringssökanden är konsument eller en person som i enlighet med 3 § 2 mom. kan jämföras med en konsument, eller någon annan person, samt kundens eller kundgruppens övriga egenskaper.

Bestämmelser om den förhandsinformation som ska ges till konsumenten vid distansförsäljning av försäkringar finns i 6 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978).

5 a §

Lämnande av information i varaktig form eller på en webbplats

De uppgifter som ska ges innan avtal ingås ska lämnas i pappersform, i någon annan varaktig form eller på en webbplats. Närmare bestämmelser om vilket sätt som ska användas för att lämna uppgifter i förekommande fall samt allmänna krav på lämnandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det standardiserade faktablad som gäller de skadeförsäkringar som avses i bilaga I till Solvens II-direktivet ska dock lämnas i pappersform eller i någon annan varaktig form. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges i faktabladet, om faktabladets språk samt om annat som gäller faktabladet får utfärdas genom förordning av statsrådet med beaktande av bestämmelserna i artiklarna 20.5–20.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 om försäkringsdistribution. Närmare bestämmelser om formerna för det standardiserade faktabladet och om hur uppgifterna i det ska presenteras i detalj utfärdas genom kommissionens tekniska tillsynsstandarder.

Trots bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska försäkringssökanden innan försäkringsavtalet ingås alltid på begäran få uppgifterna i pappersform. Ingen avgift får tas ut för tillhållandet av uppgifterna. På telefonförsäljning av försäkringar tillämpas bestämmelserna i 6 a kap. 11 § 2 mom. i konsumentskyddslagen.

5 b §

Personliga rekommendationer om försäkringar

Om försäkringsgivaren ger försäkringssökanden en personlig rekommendation om valet av en eller flera försäkringar, ska försäkringsgivaren motivera varför den försäkring eller de försäkringar som rekommenderas bäst motsvarar försäkringssökandens försäkringsbehov. Motsvarande rådgivningsskyldighet gäller försäkringsgivaren också då försäkringsavtal ingås med en person vars vanliga vistelseort eller fasta driftställe finns i en EES-stat där denna rådgivning krävs enligt lag vid försäljning av försäkringar.

Om försäkringsgivaren inte får de upplysningar av försäkringssökanden som behövs för en personlig rekommendation, ska försäkringsgivaren varna kunden om att en personlig rekommendation inte kan ges.

5 c §

Bedömning av placeringsförsäkringens ändamålsenlighet och lämplighet

Försäkringsgivaren ska bedöma huruvida den planerade försäkringen med eventuella anknutna tilläggstjänster är ändamålsenlig för kunden med beaktande av dennes erfarenhet av och kunskaper om investeringsområdet för försäkringen i fråga. Om försäkringsgivaren bedömer att placeringsförsäkringen med eventuella anknutna tilläggstjänster inte är ändamålsenlig, ska försäkringsgivaren varna sökanden om det. Om försäkringssökanden inte lämnar tillräckliga upplysningar för att försäkringens och anknutna tilläggstjänsters ändamålsenlighet ska kunna bedömas, ska försäkringsgivaren varna sökanden om att försäkringens och anknutna tilläggstjänsters ändamålsenlighet för sökanden inte kan bedömas.

Om det har avtalats om tillhandahållande av en personlig rekommendation om placeringsförsäkringar, ska försäkringsgivaren rekommendera försäkringssökanden sådana försäkringar som är lämpliga för sökanden med beaktande av dennes erfarenhet av och kunskaper om investeringsområdet för försäkringarna i fråga samt sökandens mål med investeringen och ekonomiska situation, inklusive risktolerans och förmåga att bära förluster. Även de rekommenderade tilläggstjänsterna ska vara lämpliga för försäkringssökanden. Om försäkringssökanden inte lämnar tillräckliga upplysningar för att försäkringens och de anknutna tilläggstjänsternas lämplighet ska kunna bedömas, ska försäkringsgivaren varna sökanden om att en personlig rekommendation inte kan ges.

Av rekommendationen ska åtminstone framgå hur den rekommenderade försäkringen motsvarar sökandens förväntningar, ekonomiska situation och mål med investeringen. Rekommendationen ska lämnas till försäkringssökanden innan försäkringsavtalet ingås, på papper eller i någon annan varaktig form på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet. Rekommendationen får dock lämnas i varaktig form omedelbart efter det att avtalet har ingåtts, om avtalet ingås med hjälp av en sådan teknik för distanskommunikation att rekommendationen inte kan lämnas i en varaktig form innan avtalet ingås och försäkringssökanden har gett sitt samtycke till att få rekommendationen i efterhand och inte har önskat senarelägga ingåendet av avtalet trots att försäkringsgivaren har erbjudit denna möjlighet. Försäkringssökanden ska också informeras om huruvida försäkringsgivaren kommer att ge en regelbunden bedömning av försäkringens lämplighet för sökanden.

5 d §

Undantag från vissa försäkringsgivarens skyldigheter

Om försäkringen gäller en sådan stor risk som avses i 31 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), behöver de upplysningar som avses ovan i 4 b § 1 mom. inte begäras av försäkringssökanden och den information som avses i 5 § 1, 3 och 4 mom., 5 a § 2 mom., 5 b § och 7 § 1 mom. inte lämnas till försäkringssökanden.

Om försäkringssökanden är en professionell kund som avses i 1 kap. 18 § i lagen om investeringstjänster (747/2012), behöver de upplysningar som avses ovan i 4 b § 2 mom. inte begäras av denne och den information som avses i 5 § 2 mom. inte lämnas till denne och behöver ändamålsenlighet och lämplighet enligt 5 c § inte bedömas.

6 §

Överlämnande av vissa handlingar

Efter det att försäkringsavtalet ingåtts ska försäkringsgivaren utan obefogat dröjsmål ge försäkringstagaren en handling som upptar avtalets viktigaste innehåll (*försäkringsbrev*),

samt försäkringsvillkoren. Bestämmelser om lämnande av avtalsvillkoren vid distansförsäljning av försäkringar till en konsument finns i 6 a kap. 11 § i konsumentskyddslagen.

7 §

Information under försäkringens giltighetstid

Försäkringsgivaren ska årligen lämna försäkringstagaren ett meddelande i varaktig form med upplysningar om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren. Bestämmelser om de upplysningar som ska ges i det årliga meddelandet finns dessutom i 26 och 27 §.

Om det är fråga om en placeringsförsäkring ska försäkringsgivaren dessutom regelbundet ge försäkringstagaren information om de kostnader som tagits ut för ändringar som på uppdrag av denne har gjorts i försäkringen eller i anknutna placeringsobjekt.

Om försäkringsgivaren har förbundit sig att regelbundet bedöma huruvida en tecknad placeringsförsäkring med anknutna tilläggstjänster är lämplig för försäkringstagaren, ska de bedömningar som ges vara aktuella och åtminstone beskriva hur den rekommenderade försäkringen och de anknutna tilläggstjänsterna motsvarar försäkringstagarens förväntningar, ekonomiska situation och mål med investeringen.

Efter ett försäkringsfall ska försäkringsgivaren lämna behövliga upplysningar till den som har rätt att kräva en prestation av försäkringsgivaren.

9 a §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

I Europeiska kommissionens delegerade rättsakter finns det närmare bestämmelser om de principer som försäkringsgivare ska iakttä vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Finansinspektionen får dessutom meddela föreskrifter om hur kostnaderna för och intäkterna av placeringsförsäkringar samt tillväxten för försäkringssparrandet ska beräknas och meddelas till kunden. Finansinspektionen får meddela föreskrifter som kompletterar 5 och 7 § i fråga om information om hur återköpsvärdet som baseras på betalade försäkringspremier utvecklas samt hur uppgifter om försäkringsersättningar som utbetalas vid skadefall ska anges.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

Helsingfors den 20 april 2018

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila